

ГОД. III.

МАЙ 1894.

БРЮЙ 5.

Християнски Социализмъ.

Християнски Социализмъ означава начина, по който ний гледаме на въщата социално. Той занимава гледната точка на Християнството; съ една дума, гледната точка на Тогова, който по-пълно от всеки друго възвѣсти и поясни поучението: „Да възлюбиши ближния си като себе си“. Въ едно заседание на Международния Конгресъ за Миръ въ Лондонъ, почитаемия М. Фридрихъ Пасси казалъ: „Солидарността е фактъ; братството е фактъ; но то е *такоже и чувство!*“ Нищо въ този свѣтъ не е помощно отъ едно истинско чувство. Чувството за свободата събори политическия деспотизмъ и унищожил робството; чувството за братството трѣбва рано или късно да прѣмахне отживѣлия деспотизмъ и робство на социалния и индустриалния животъ. Християнският Социализмъ е и чувство и фактъ. Като фактъ той има икономическа страна; той обема икономическа система, която въ основните принципи не различава много отъ най-чистата форма на научния Социализмъ. „Алфата и омегата на Социализма“, казва Шефъ въ своята книга, „Сжщността на Социализма“, е прѣобразуването на частни конкурирующа капиталъ въ съединенъ колективенъ капиталъ“. Алфата и омегата на Християнския Социализмъ е осъществяването на човѣческото братство чрезъ прилагане Христовите принципи на индустрията, търговията и политиката. Че тези двѣтъ не сж враждебни, но строго съгласи

(хармонични) става явно, когато човѣкъ се прозори разменили за необходимото отношение между прѣобладаващото човѣческо чувство и човѣческото дѣйствие. Даже и отличниятъ профессоръ Емилъ де Лавелѣ казалъ: „Въ всеки Християнинъ има зародишъ отъ Социализмъ, и всеки Социалистъ е, безъ да знае това, Християнинъ“.

Социализмътъ е противоположенъ на неосоциализмътъ. Той разглежда човѣците като работници заедно повече за своя взаимна полза, нежели единъ противъ други за лична печалба. Той е практическата както и философската противоположностъ на себелюбия индивидуализмъ (обособленостъ). Индивидуалистическото понятие за обществото се исказва въ дяволската поговорка: „Всѣки за себе си и дяволътъ да земе най-дирния“; и понеже никой не може да отдели себе си свършено отъ обществото, то свършениятъ индивидуализмъ жертвува обществото на собствения си себелюбивъ интересъ. Но, може да понита нѣкой, ако научния Социализмъ и Християнски Социализмъ сж икономично тождествени, то защо да се употребява прилагателното „Християнски“? Защото Християнски Социализмъ поставя духа, който характеризира (отличава) Христа по-напредъ отъ икономията. Той иска този духъ да създаде и да образува икономията. Той вѣрва, че Християнската и научна икономия сж, или трѣбва да сж, тождествени. Той не търси да произведе социална революция, но социална еволюция (развитие), по линията на онази идея

и чувство на човешкото братство, което, защото е божествено, е и най-благотворно и и най-рационално.

Мѣсторождението на Иезуититѣ.

Въ първия брой на La Revue de Paris (Парижкий Прѣгледъ) Петръ Лоти дава интересенъ отчетъ за едно направено отъ него пътешествие до великия Испански мѣнастирь Св. Игнатий Лойола, който може да се нарече мѣсторождението на Иезуититѣ, и дѣто става изборътъ на всѣки генералъ на Иезуитския орденъ. Мѣнастирътъ е далечъ отъ градъ или село и образува грамадна маса здания окръжающа църквата, която е въ видъ на базилика, и построена отъ бѣлъ и черъ мраморъ. Всичко около мѣнастиря е строго просто, съ исключение на стаята, която е била килията на основателя на Иезуититѣ. Тази стая се е обърнала въ единъ видъ черковица, и сега е, казва Френскійтъ списатель въшебно великолѣпна, окачена съ червена щофа; всѣки прѣдмѣтъ въ нея е отъ злато, и въ нѣколко ковчежи се виждатъ части отъ скромната монашеска дреха и късове отъ костъта на Св. Игнатий Лойола. Мѣнастирътъ, който е такажде и мѣнастирь за ученици на Иезуитския орденъ, е толкозь голѣмъ, щото безбройнитѣ му проходи даватъ впечатление на лабиринтъ. Стѣнитѣ сж бѣлосани, и на всѣки коридоръ има врата, които водѣтъ въ тѣсни килии; надъ всѣка врата е записано името на сегашния жителъ въ килията; и Французски, Русски, Английски и Германски имена се виждатъ почти тѣй често както и Испански. Най-странното нѣщо у Лойоловия Мѣнастирь е малката феодална кула, около която той е построенъ. Отцитъ се много гордѣтъ съ онзи страненъ остатѣкъ отъ Сръднитѣ Вѣкове. Стѣнитѣ, които сж грамадно дебели, сж направени отъ гранави камъне и червени тухли, и толкозь се грижатъ Иезуититѣ за тази любопитна малка крѣпостъ, щото не допускатъ да се направи нищо, което може да докара събаряннето ѝ, и голѣмийтъ мѣнастирь построенъ около нея дава му изгледа на бисеръ въ една чурупинка.

Святий Клубъ.

Прѣвъ 1729 год. нѣколко млади студенти въ Оксфордския Университетъ, Англия, се съгласили да прѣкарватъ заедно нѣколко вечери всѣка седмица въ прочитание Новия Завѣтъ на Старо-Гръцкый езикъ, и въ старания да ползуватъ душитѣ си. Тѣ всички се съгласили да живѣятъ по правилата на Божието Свято Слово, и да участвуватъ въ Господнята Вечеря веднѣжъ всѣка седмица.

Тѣй систематични били тѣ въ своитѣ приговаряния, своитѣ навици, своитѣ молитви и своитѣ благотворителни дѣла, тѣй съвѣстни въ искупувание на врѣмето, и тѣй себеприцателни и усърдни, щото скоро се забѣляжило, че тѣ дѣйствително притѣжавали различенъ характеръ отъ повечето други млади момци, нѣкои отъ които ги нарѣкли „Благочестивий Клубъ“, и по послѣ тѣ имъ дали *прѣкорѣтъ* Методисти, защото живѣяли по правило или метода. Тѣ не само живѣяли за да бѣждѣтъ добри, но и за да струватъ добро. Тѣ посѣщавали затворницитѣ въ затвора, и имъ проповѣдвали евангелието; тѣ ходили въ кѣшитѣ на спромаситѣ и болнитѣ и имъ давали цѣрове и пари за да си купятъ дрѣхы и хлѣбъ; тѣ събирали невѣжитѣ градски дѣца въ едно училище и ги учили да четѣтъ. За да вършѣтъ всичко това, тѣ сами били принудени да правятъ много жѣртви, и ако и нѣкои да имъ се присмивали и да казвали че ще „пратятъ на възбогъ Благочестивия Клубъ“, пакъ тѣзи млади момци връщали добро за зло и се старяли само да служѣтъ и да угодяватъ Богу. Тѣ питали себе си и приятелитѣ си, можемъ ли да бѣдемъ блаженни въ бѣждѣния животъ, освѣтъ ако споредъ силитѣ си сме нахранили гладнитѣ, облѣкли голитѣ, посѣтили болнитѣ и задрѣвитѣ, и сме се трудили да спасимъ души отъ смѣрътъ.

Отъ този Святий Клубъ е произрасла една велика църква, която има много милиони причастници, които говорятъ много различни езици.

Въ днешно врѣме има разни клубове, военни клубове, социални клубове и книжовни клубове, но съвсѣмъ малко клубове, които сж направо назначени чрѣвъ изучаване на Божието Слово и молитва да развиятъ най-благороднитѣ чувства на ума и сърдцето.

СВЯТЫЙ КЛУБЪ.

„Не милостиня но приятелъ“.

Нѣма нищо по-вредително за духа на единъ свободенъ народъ отколкото унижителното ламтене за „бакшинъ“. Тойзи, който постоянно търси и проси пари, може да задържи твърдъ малко себепочитание, а тойзи, който нѣма себепочитание, нѣма нужда да очаква други да го почитатъ.

Има хора, които едно време добръ сж се поддържали, и които сж испаднали и ставали просяци чрезъ този зловреденъ навикъ, дѣто свободно сж се вдавали на просбитъ на други и имъ се давали „бакшинъ“; а просяцитъ сж неискано зло за една страна.

Обичайтъ да се дава милостиня на просяци е отъ съмнителна добродѣтелъ. Той ги насърчава въ лѣнство, и негли и на порокъ. Това, което трѣбва да правимъ е да помагаме на сиромаситъ да си подобрятъ положението, и да распалимъ въ тяхъ желание да станатъ трудолюбиви, благоденствующи членове на обществото.

Графъ Толстой, когато работилъ между сиромашкитъ разрѣди въ Москва, казалъ, че само паритъ нѣмали сила да имъ помагатъ. Тъ имали нужда отъ по-високи мотиви, и прѣди всичко отъ приятели.

Уолтеръ Безантъ едно време прѣдлагалъ да състави история на милостинята. Тя щѣла да бѣде раздѣлена на осемъ глави, първата отъ които разказвала за „доисторическитъ времена, когато давали на просяка петаче, защото билъ просякъ“, послѣ историята прѣминувала прѣзъ врѣмената, когато бѣсяли или бияли просяка, защото билъ просякъ, и така нататъкъ прѣзъ всичкитъ погрѣшни форми за облекчение, догдѣто дошла последната глава:

„Когато прѣставатъ да испращатъ чекове (за пари), да не даватъ нищо на просяка, защото е просякъ, и да опитватъ личната служба между разрѣдитъ, които вѣдятъ просяци“.

Последното изрѣчение е основния тонъ — *личната служба*. И сега отъ всички врѣмена е врѣмето за да се трогне този тонъ.

Не само е този най-благнитъ и най-мѣдрийтъ начинъ за помагание на други, били тѣ просяци въ техническата смисъл на думата. Или хора, които усиленитъ врѣмена сж ги направили неспособни да се поддържатъ.

Съгласно съ този принципъ, една благотворителна организация е усвоила моттото: „Не милостиня но приятелъ“. Давайге лична служба, като испитвате случаи на истинска бѣдностъ, и помагате мѣдро на тѣзи, които наистина се нуждаятъ отъ помощъ, и вий ще извършите двойното добро, дѣто ще помагате на унужденитъ и ще усуетявате кроежитъ на лѣнливцитъ.

Прѣдупреждение.

Може би, че най-долното мнѣние за музиката като звание, се отдава на прѣвѣсходенъ майсторъ строителъ въ единъ Источенъ градъ. Този человекъ билъ испратилъ синна си на коллегия, гдѣто младийтъ момъкъ се особено отличилъ по музиката.

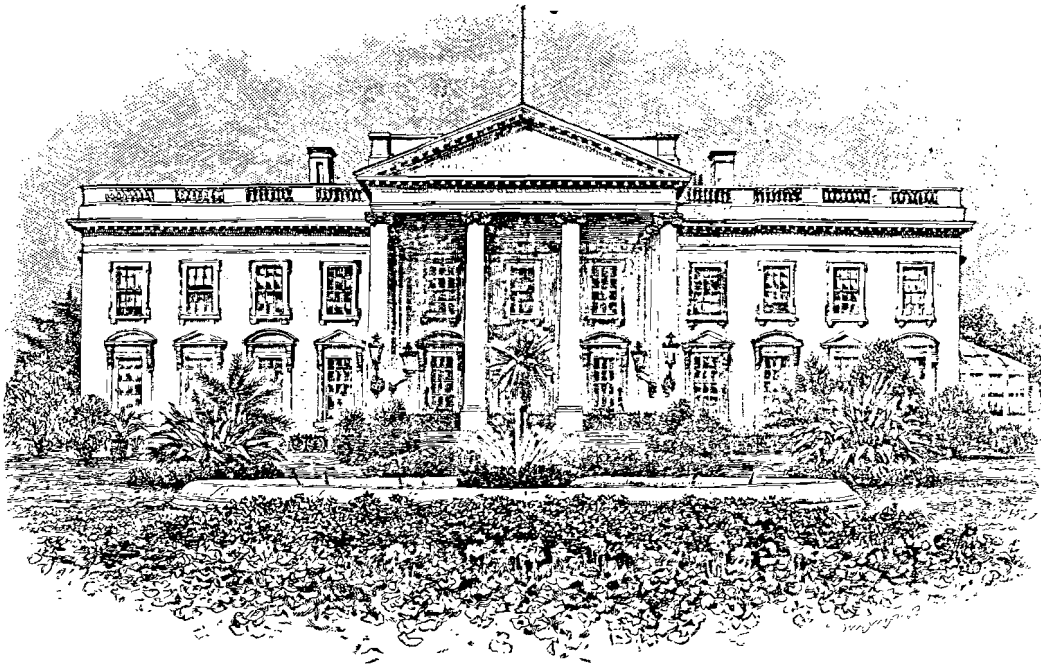
Слѣдъ нѣколко врѣме той изказалъ на баща си намѣрението си да стане музикантъ.

Бащата силно възразилъ. Синътъ съ много молби настоявалъ, и най-послѣ и съ сълзи на очи рекълъ, че никога не ще бѣде честитъ въ друго звание. Това докарало бащата въ умиление, и той извикалъ:

„Много добръ, прави каквото искашъ — но пази се да не дойдешъ нѣкога прѣдъ моята кѣща да свиришъ съ органа си!“

Казватъ, че Австрийската Императрица Елисавета се подчинява на най-строги правила за да запази хубавия образъ, за който е прочута. Тя пости сутрина и вечеръ, и обѣдва редовно на пладнѣ, като ѣде печено мѣсо, бисквити и испива една чаша вино. По нѣкогашъ тя изяде сурово яйце и малко оовощие. Тя носи дебели фланкленни ризи, и зимъ и летъ, зема парни бани, и чрезъ всичко това, и много ѣздене на конѣ, тя е около 60 сантиметра прѣзъ кръста, въпрѣки петдесетъ и шестъ годишната си възраст.

Китайската Императрица никакъ не съчувствува съ безмисленнитъ моди. При отпразднувание на шестдесетия си рожденъ день, тя издала проглашение съ което заповѣждала на всички да се пазятъ отъ чрѣзмѣрности. Нейно величество даже запрѣтила да се подаряватъ отъ министритъ обичайнитъ дарове отъ копирнени дрехи и безцѣнни камѣне.

Бѣлий Домъ.

Бѣлий Домъ, Уашингтонъ, Америка.

Бѣлий Домъ е името, що се дава на къщата, назначена за жилище на Прѣдсѣдателя на Съединенитъ Държави. Той е около 60 метра дълъгъ и 27 метра широкъ; построенъ е отъ камъкъ и боядисанъ съ чиста бѣла боя, отъ която носи общенародното си название. Земята около Бѣлий Домъ обема около 180 дюлюма. Госпожа Кливландъ е сега за втори пътъ господарка на този домъ. Както стори Госпожа Прѣдсѣдателка Хейзъ и може би и други, тя е изхвърлила виното отъ прѣдсѣдателската трѣпеца. Приложената картина върно прѣдставлява зданието.

Мнѣнието на Отлични Доктори.

Неотдавна въ Холландия 600 доктори подписали едно изложение, което съдържа слѣдующитъ високо значителни думи относително употребението на опивателни пития:

„1. Употребението даже въ умеренно количество на опивателни пития е всекога вредително. Алкохолътъ не помага на смиланieto, но напротивъ го въспира. Той може мигнута да възбуди чувство на гладъ, но не увеличава смилателнитъ сили. Ний казваме, още, че много болести на стомаха, които се

отдаватъ на 20 различни причини, пматъ, друго происхождение освѣтъ употребението по навикновенне на алкохолни пития.

„2. Общенародното мнѣние, че опивателнитъ пития сж възбудители, нуждни или безвредни, когато се употребяватъ въ крайно студено или топло врѣме, отъ лица заняти въ работа изискующа голѣмо мускулно напярженне, или отъ тѣзи, които сж изложени на влаженъ въздухъ, или отъ лица, които работятъ въ блатнсти мѣста, или отъ тѣзи, чиято храна е недостатъчна, е лъжливо. Тѣзи прѣдрасждѣци, не само сж противни на опитността, но се е доказало, че употребението по навикновение алкохолни пития има тъкмо противнитъ дѣйствия на тѣзи, които хората имъ отдаватъ.

„3. Въ всички болести, особено въ тѣзи, въ които промѣненята сж бързи, като треска и холера, тѣзи които по навикновение употребяватъ опивателни пития, сж най-малко способни да се противятъ на силата на болестта.

„4. За всичкитъ тѣзи причини алкохолнитъ пития не трѣбва да се считатъ за популярни (народообични) пития, но споредъ нашия възгледъ трѣбва да се гледатъ като най-опасни, съсипителни за благоденствието и моралното и материално развитие на народнитъ маси“.

Профессоръ Максъ Мюлеръ.

Между ученитѣ на вѣкътъ Максъ Мюлеръ е горъщо и сияюще свѣтило. Той е билъ оригиналенъ работникъ, и е сторилъ повече отъ кой да е другъ чловѣкъ за да развие една отъ най-новитѣ и най-плѣнителнитѣ отъ великитѣ наши науки, именнно, науката за религията. Полето, което той е изслѣдвалъ е океанско по величина. Всяка отъ великитѣ религии си има своя история и литература; но освѣнъ тѣзи има почти неизброими по-малки религии и суевѣрия, които трѣбва да се разгледатъ отъ уснѣшния работникъ въ това поле. Това което прави работата още по-трудна е страннитѣ езици, въ които тѣзи вѣрвания сж затворени, а нѣкои отъ тѣхъ нѣматъ никакви писменни записки. При все това Максъ Мюлеръ е влѣзълъ въ това поле, и е извършилъ феноменално дѣло. Той се родилъ въ Дессау, Германия, на 6-й Декемврий 1823 год. Баща му, на име Вилхелмъ Мюлеръ, билъ знаменитъ писателъ на пѣсни. Отъ ранна възраст, момчето общавало да бжде способно, нѣщо което бащата скоро узналъ, и той му далъ най-доброто по възможности възпитание. Следъ като свършилъ наукитѣ въ гимназията, отишелъ въ гр. Лейпцигъ, дѣто той училъ филологията съ най-живъ интересъ, и послѣ съвърдоточилъ всичкитѣ си сили въ изучаването на Санскритския езикъ. За да може да бжде при най-добри извори за своитѣ издирвания той въ 1844 год. отишелъ въ Берлинъ, а въ Парижъ на 1854 год. Въ 1864 год. той отишелъ въ Лондонъ, дѣто подъ зановѣдѣта на Английското Дружество за Источнитѣ Пидии, той издалъ онова най-старо на Санскритския езикъ списание, *Rig-Vedata*. Въ 1869 год. той се установилъ въ Оксфордъ, дѣто станалъ професоръ на модернитѣ езици и литературата. Въ 1875 год. той се оттеглилъ отъ катедрата си за да се посвѣти исклучително на изслѣдвания.

Той е издалъ много книги, нѣкои на Английски и други на Германски. Като Хиббертовъ и Гиффордъ сказчикъ, той е принесълъ неоцѣнима услуга. Въ 1876 год. той почналъ съ изживението на Оксфордския Университетъ издаването на най-важнитѣ религиозни книги на свѣта.

Най-важната услуга Максъ Мюлерова е

била тази, дѣто е доказалъ единството на чловѣческия родъ, отъ доказателства доставени отъ езика и религията. Той е сжщо доказалъ на научни основи, намѣрени чрѣзъ изучаване езици, мжчотията да се прѣдполага, че чловѣкъ е произлѣзълъ отъ маймуната. Той отговаря на утвѣрждението на нѣкои развитисти (еволюционисти), че чловѣкъ е само животво, като е показалъ, че по езикъ чловѣкъ съвършенно различава отъ други животни. Той е помогналъ такожде и за установлението на факта за всеобщността на религията. Едно врѣме притезавали нѣкои, че религията била измислица, естественъ продуктъ, и че се ужъ били намѣрили плѣмена безъ никаква религия. Но Мюлеръ е доказалъ, че на всѣкъдѣ, дѣто е имало чловѣкъ, имало е и религия. И на този фактъ той е съградилъ силно доказателство за сжществуването Божие. „Чловѣческата : стория,“ казва той, „доказва това. Отнемѣте Бога, и чловѣкъ не щѣше да бжде чловѣкъ“. Постоянността на религията той доказва съ тѣзи силни думи: „Както чловѣкъ не може да порастне вѣнъ отъ своето естество, тѣй той не може да прѣстане да вѣрва съ вѣрата, която е вкоренена въ това негово естество. Вий можете да се отървете отъ религията само чрѣзъ прѣмахване Бога и чловѣка.“ Той е такожде унищожилъ положението, че религията води началото си отъ фетишизма. Той е, обаче, защитникъ на развитието на религията. Той казва, че учението за примитивното откровение и послѣдующето унижение не е нужно за обяснение на това. То би могло да се подигне като естествено изражение на нашето религиозно естество. Има религиозна мощностъ въ чловѣка, която трѣбва да намѣри изражение и да се развие съ чловѣческото развитие. Въ тази точка Максъ Мюлеръ се най-строга критикува. Но никой не може да не признае великото дѣло, което този чловѣкъ е извършилъ, и потикътъ, що е далъ на едно отъ най-великитѣ и най-плѣнителнитѣ изслѣдвания, въ които чловѣкъ може да бжде занятъ.

Лудовикъ Кошутъ.

На 8:20-й миналий Мартъ се поминалъ въ гр. Туринъ, Италия, великийтъ Маджаръ

ски патриотъ Лудовикъ Кошутъ, на възраст 92 години.

Той се родилъ на 4/16-й Септемврий 1802 год. Някои мислятъ, че той билъ отъ Хърватско потекло. Твърдъ интересно съвпадение е това, дѣто най-великиятъ отъ Маджарскитъ патриоти, е билъ по произхождение Хърватинъ, както и най-славниятъ представителъ на Франция е билъ Корсиканецъ. Следъ като се училъ въ селското училище, Кошутъ билъ пратенъ въ Шаресепатанската Протестантска Коллегия, дѣто свършилъ курса на правовѣдението съ титла докторъ по правото. Наскоро следъ това Кошутъ билъ пратенъ отъ одного отъ Хуниядевскитъ графове за свой представителъ въ Националната Диета въ Презбургъ. Тукъ той най-напредъ се отличилъ съ отчетитъ за дѣлата на Диетата, които той пращалъ на господря си, и които отпослѣ се напечатали и чели на всекъждъ изъ Маджарско. Когато Националната Диета не заседавала, Кошутъ се занимавалъ съ държане отчети за Пещанското Събрание. Въ слѣдствие на това Австрийското Правителство почнало да го прѣслѣдва. Той билъ арестуванъ и въ 1839 год. осъденъ на четиригодишенъ затворъ. Тукъ той се занимавалъ съ изучаванieto на Английския езикъ и особено съ прочитанieto на Шейкспировитъ драми. Изборитъ на 1839 год. дали голѣмо болшинство депутати въ полза на Кошута, и Австрийскиятъ Императоръ билъ принуденъ да даде амнистия и да освободи Кошута и приятелитъ му. Въ 1841 год. Кошутъ се сдружилъ съ единъ книгопродавецъ и основалъ либералния „Пещенски Журналъ“ отъ който той спечелилъ 30,000 фиоринта. Като напусналъ редакторството на този вѣстникъ, Кошутъ се занимавалъ нѣколко години съ нѣкои важни поземелни прѣобразованія за въ полза на селското население, но старанията му не се увѣнчали съ успѣхъ, защото Маджарскитъ земевладѣлци не съчувствували съ плановѣтъ му. Но това което най-много прослави Кошута като великъ патриотъ и достоенъ водителъ, бѣше Маджарската революция въ 1848 год. на която той бѣше душата. Той съ своята пламенна рѣчь подигналъ цѣла Унгария противъ Австрийското Правителство, и нѣма съмнѣние, че ако не бѣше се намѣсила Рус-

сия, той щѣше да освободи своето отечество и да организира републиканско правителство въ Унгария, на което той щѣше да бѣде по всека вѣроятностъ първий прѣдседателъ. Следъ разбиванieto на Маджарската войска отъ Русситъ, Кошутъ се принудилъ да бѣга въ Турция, отъ дѣто въ 1851 год. той заминалъ за Англия. Англичанитъ на всекъждъ го приели съ вѣсторгъ. Тамъ той държалъ прочутитъ слова, които живѣятъ до днесъ въ народната память. Въ всеки голѣмъ градъ, дѣто се появявалъ Кошутъ, голѣми множества се стичали за да го видятъ. Въ рѣчьта си въ Бирмингамъ той отдалъ непогибаемата данъ на назначенитъ и неотличившитъ си герои, които прѣдали живота си за своето отечество. Той казалъ: „Не, не азъ вдъхновихъ Маджаритъ — Маджарскиятъ народъ вдъхнови мене. Славата на биткитъ се приписва на водителитъ — тѣхни сж лавритъ на безсмъртието. Като умирайтъ, тѣ знаятъ, че тѣхнитъ имена ще живѣятъ за всегда на устнитъ на народа. Колко различна и колко по-чиста е свѣтлината, що се простира на образа на хиляди народни синове, които, знаещи, че дѣто падатъ, ще лежатъ непознати, имената имъ непочетени и невѣстни, по които, при все това, вѣодушевляени отъ любовъ за свобода и отечество, опълчихъ се тихо и съ пѣние народни пѣсни противъ батерейтъ, чийто кръстовъ огнь блюване смъртъ и разорение връхъ тѣхъ — и ги зеха безъ да изгърмятъ пушка. Тѣзи които падахъ, умираха съ вѣктъ да живѣе Унгария!“ П тѣй умрѣхъ съ хиляди — *Безименнитъ Полубогове*.“ Отъ Англия Кошутъ заминалъ за Съединенитъ Държави, гдѣто очудилъ Американцитъ съ пламенното си краснорѣчие. Като говорялъ на духовенството въ гр. Питтсбѣргъ той казалъ: „Принимаъ съ благодарно сърдце привѣствованieto отъ боговѣйнитъ служители на Евангелието, чийто сърдця и умове сж лапоени съ почитанie къмъ истината. Азъ съмъ билъ наученъ да почитамъ Словото Божие, защото то гарантира свободата.“ Последнитъ години на живота си Кошутъ прѣминалъ тихо въ гр. Туринъ, Италия. „Въ Кошута,“ умѣтно казва Профессоръ Нюманъ, „Унгария признала „Великия Пророкъ и Водителъ чрѣзъ когото Политиката се искажжши въ Правда.“

Русия и Щундиститъ.

Подъ горнето заглавие четемъ въ единъ Английски вѣстникъ слѣдующитъ интересни свѣдения за Щундиститъ:

„Отъ полученитъ изъ Одеса извѣстия, очевидно е, че прѣслѣдователната политика на Русското Правительство постоянно се подновява. Много Щундисти се арестуватъ и хвърлятъ въ тъмница, дѣто много жестоко се отнасятъ къмъ тяхъ. Нашиятъ корреспондентъ ни извѣстява, че Силвестрий Мужъ, единъ мужикъ, билъ арестуванъ, затворенъ, въ подземенъ зиданъ, почти оставенъ да умре отъ гладъ, и послѣ осъденъ да бѣде лишенъ отъ всичкитъ си права и пратенъ на заточение въ Кавказъ. Това наказание, наложено на този бѣденъ чловѣкъ, е било наложено и на много други Щундисти.

Сега кои и що сж Щундиститъ? Отъ всички чловѣци на свѣта тѣ заслужаватъ да се обхождатъ съ тяхъ благосклонно и справедливо. Да допуснемъ, ако обичате, че революционниятъ студентъ, който се е напоилъ съ Бакуниновитъ учения, е опасенъ звѣръ. Но на Щундиста не може да се направи подобно обвинение. Той е *наистина изрвобитенъ Християнинъ*, който се е появилъ отново въ деветнадесетитъ вѣкъ за да ни направи да се срамуваме за нашата гладка рутинна и строго опрѣдѣлено благоприличие. Неговитъ идеи сж идентъ на Графа Толстост; ей, тѣ сж идентъ на Словото на Гората. Той любн ближния си като себе си, той не нарича нищо свое до когато братъ му е въ нужда; той работи честно за хлѣба, що гинне, той изпълнява всичкитъ правила, които раннитъ Християни се считали за обязательни. Той е ученикъ на Евангелието за несъпротивление, което той почти прави краегълний камѣкъ на своето вѣрую, тѣй што той не може да бѣде врагъ на Русското Правительство, както е Нихилистътъ съзаклѣтникъ.

Тойзи е чловѣкътъ, който сега се прѣслѣдва отъ растлѣната Русска администрация — администрация, която е създала особенъ механизъмъ за Щундиститъ, тѣкмо тѣй както и Английскитъ Кралъ Карлъ II. и неговитъ министри създадохъ специални способности за да смажатъ раннитъ благочестиви несъ-

гласяющитъ се съ Английската Църква Протестанти. Ний можемъ да бждемъ увѣрени, че сжщитъ резултатъ, който се показва въ Англия, ще се покаже и въ Русия — гонимитъ ще се покажатъ по-силни отъ гонителитъ. Напрѣдъкътъ на Щундизма е толкова бързъ между простодушнитъ, честни Русски селяни, чийто естества сж прѣдрасположени да приематъ ученията му, што очевидно е, че Русското Правительство се е стреснало отъ едно движение, което, чрѣзъ чисто мирни способности, ще извърши *много по-голямо промѣнение* въ оная пространна империя отколкото може да се извърши чрѣзъ насилственни революционни сръдства. Сжществованието на Русската Автократия, съ всичкия ѝ сварадъ на подкупничество и жестокостъ, зависи отъ това, дѣто бѣдни хора да сж склонни да приематъ службата на наемни палачи, готови да колятъ ближния си по височайша заповѣдь. Веднѣжъ тѣзи милиони мже да се съгласятъ помежду си и да зематъ настроение на страдателно съпротивление, и да кажатъ, че каквото и да стане, тѣ нѣма да гърмѣтъ противъ ближнитъ си по заповѣдь не креатуритъ на единъ деспотъ, и всичко ще се свърши съ Русскитъ деспотизмъ. Вий не можете да прѣдставите обвинение противъ цѣлъ народъ, казалъ Бжркъ. Не можете да затворите, много по-малко, да исколите милиони хора.

Евангелието на Георгия Фокса, на Гаррисона, на Толстост, каквото и да мислимъ за него като окончателно изложение на отношенията на чловѣцитъ къмъ държавата, е истинското Евангелие за страждущитъ, мълчеливитъ и кротки Русски селяни. То притѣжава експлозивна сила хиляда пѣти по-голяма отъ всичкия динамитъ на свѣта. И вѣроятно защото е толкова силенъ, толкова непобѣдимъ, Щундизмътъ се прѣслѣдва отъ Правителството. По сжщия начинъ безвреднитъ, мирни Християни въ Антиохия и Римъ сж били гонени отъ Римската Имперска сила. Но Русското Правительство е въ едно отношение по-ниско отъ Римското. Защото до като Римското Правительство не е полагало особни старания за да унижава разрѣда, отъ който Християнството е правило по-голямата частъ отъ своитъ обращения, Императорското Правительство гледа да увѣковѣчи невѣжеството и

пиянството между Рускитъ селяни. *Не Книги, но много кръжми*, тази е политиката на правителството. Щундизмътъ, отъ друга страна, е противенъ на употребенето на опивателни пития, и насърчава изучаването на Евангелието; той гледа да избави селянитъ отъ двѣтъ тѣхни най-големи злини. И Руското Правителство, което би трѣбвало съ радостъ да приеме помощта на нравствени прѣобразователи, които способи сж мирни, енергически се е завзело да потуши най-доброто и най-силното нравствено движение въ държавата. За добра честъ, както казахме, това правителство не ще може окончателно да надвие. Ще дойде време, когато царуването на истината и на правдата ще почне и за великия и благороденъ Славянски народъ. Ако на Щундиститъ се прѣдоставяше пълна свобода, това царуване щѣше да се въведе мирно; ако това не стане, то вината ще бжде изключително на императора и неговитъ съвѣтници.

Отъ единъ разказъ на Епископъ Тжкъръ, Надзирателъ на Евангелическитъ Миссии въ Уганда, Централна Африка, извличаме следующето:

„Азъ мислѣхъ, че бѣдѣцето обѣщава много за нашата миссия, по причина на едно силно оржжие, що тя има, печатътъ. Имаме двѣ печатници въ Уганда, които служатъ за распространение всекакъвъ видъ списания на езикътъ на страната, Разбира се, че въ време на нашето пристигване тамъ нѣмаше писменъ езикъ; трѣбваше да се означи говоримитъ езикъ посредствомъ една система фонетически знакове. Сега печатаме съ Латински букви и учимъ туземцитъ довольно бържъ да четжтъ. Тъ се учатъ съ голяма жаркостъ и сж много жедни за книги.

„Четири седми отъ туземцитъ сж вече наши. Двѣ седми сж Ва-Франца (Римо-Католици), остатитъ сж Мохаметани, прѣдня стража на пропагандата на Арабитъ, които сж напуснали страната прѣди шестъ години. Туземцитъ Мохаметани сж потѣнали въ невѣжество, но се сближаватъ повече и повече съ насъ, и въ нѣколко години тѣ ще пачезнатъ поне като партия.

„Ний занѣхмѣ тази покрайнина въ 1877

год. Французекитъ Католически миссионери дойдохж въ 1879 год. Щомъ пристигнахж послѣднитъ и почнахж да проповѣдватъ, че Протестантитъ били заблудени, и че само тѣ носѣли истинското Евангелие; и това побърка умоветъ на мнозина. Но сега работитъ стојтъ на по-здрава нога. Отдѣлни землица сж се отрѣдѣлили на всяка партия, и на взаимнитъ распри се е турилъ край. Кардиналъ Лавижрѣ, обаче, и неговитъ другари бихж могли да намѣрятъ друго поле за работение, при толкова милиони язичници безъ миссионери.

„Печататъ е, разбира се, голяма цивилизаторска сила. Паниститъ се страхуватъ отъ него (печата) по единъ начинъ достоенъ за срѣднитъ вѣкове; тѣ не наставляватъ своитъ послѣдователи. Но мнозина отъ тѣхъ сж се научили да четжтъ, и тѣй нашитъ книги и нашата книжнина се распространява още повече. Имаме още и помощта на Лондонското Библейско Общество, което ни помага като ни доставя Библии.

Падеревски, знаменития пиянцетъ, знае Шейкспира отъ кора до кора. Той има много хубава кжца въ Паризъ, ако и семейството му да състои само отъ единъ синъ, който е на тринадесетъ години. Сина си той страстно обича; но той не го води съ себе си въ пжтуванията си. Момчето остава у дома си съ учителя си. Падеревски никогa не подписва съглашение, и всекога е пепѣлнявалъ обѣщанията си, освѣнъ по причина на сериозна болестъ. За тѣзи, които сж имали работа съ него, думата на Падеревски е като записъ.

Отъ какъ се е установило агенството на Библейското общество въ Египетъ, нѣщо прѣди десетина години, 183,000 екземпляра се сж турили въ ржцѣтъ на разни люди въ Египетъ и близосѣднитъ страни. Отъ тѣзи близу 40,000 сж отишли на морици минувающи прѣвъ Суезския Каналъ и въ града Портъ Саидъ. Около 66,000 екземпляра се сж распространили въ Египетъ, 17,000 въ Сиря, 52,000 въ Палестина, и 8,000 въ Южна Арабия и крайбрежието на Червено море.

Услишана Молитва.

Когато бяхъ малъкъ, казва геройтъ на тази история, азъ работяхъ въ една аптека, и често бяхъ принуденъ да ставамъ нощя за да приготвявамъ църове, които се искаха набързо. Когато тази нужда се подновяваше няколко нѣти въ една и сѣщата нощъ, азъ бивахъ доста злъ расположенъ. Една нощъ, когато азъ си бяхъ лъгналъ четвъртий нѣтъ, чухъ звънца да звъни пакъ. Азъ станахъ съ клѣтви на устата си. Това беше едно малко момче, което беше дошло на бързо съ една рецепта отъ доктора за тежко болната си майка. Азъ му приготвихъ капкитъ, и го испратихъ доста намусено, както го и приехъ и пакъ си лъгнахъ. Но, ето, че като мислехъ за туй, що бяхъ сторилъ, сътихъ се, че въ своята разсѣяностъ причинена отъ моята сънливостъ и сърдитина, азъ бяхъ по погрѣшка зель друга стъкленица, и бяхъ далъ на момчето единъ лѣкъ, който щеше да бѣде за майка му смъртна отрова. Вирочемъ, младото момче беше си отишло и азъ не знаехъ, дѣ да го търся.

Като бяхъ наскоро свършилъ наукитъ си, азъ едва ли вървахъ въ възможността на пряма намѣса на Създателя въ естественото течение на нѣщата. При все това азъ не можахъ да се стърпя отъ да не коленичъ и да извикамъ: „О Боже, ако е възможно да направимъ чудо за да ме избавишъ отъ ужасното злощастие да докарамъ чръзъ своята небръжностъ смъртъта на единъ отъ моитъ близки!

Азъ се молахъ още въ душевната си мжка, когато внезапно звънчето зазвѣни пѣтий нѣтъ. Отидохъ да отворѣ, и що да видѣжъ? . . . Младото момче, което беше пдвало прѣди малко, плачуще съ топли сълзи и треперяще като листъ.

— Господине, каза ми то, съ гласъ пресичанъ съ хлѣцания, Господине, простѣте ме, моля ви се, дѣто ви смущавамъ още веднѣжъ. Но като зехъ една прѣка пѣтека, паднахъ въ тъмнината, и стѣклѣцето ми се счупи, и лѣкътъ се пзлѣ на земята. О, моля ви се, направѣте ми повторно този църъ за да не оставите майка ми да умре!

— Мой редъ дойде сега да почнѣ да

плачѣ и да пригрѣцамъ отъ радостъ това бѣдно момче, което нищо не разбираше отъ живостѣта на моитъ радостни излияния, нито за промѣненнето на моето расположение. Азъ му направихъ църѣтъ, този нѣтъ безъ да събъркамъ, и го испроводихъ съ миръ.

Отъ тогазъ никога не съмъ се съмнѣвалъ въ това, че Богъ слуша нашитъ молитви и че Той може да отговаря на тяхъ.

Трѣбва да Ъдемъ за да Живѣемъ.

Двама приятели отивахъ заедно въ своята селска църква.

— Каква полза да ходимъ тѣй често на църква, казалъ по младийтъ на другаря си, като почти всекога слушаме сѣ едно и сѣщото нѣщо?

— Каква полза, отговорилъ другийтъ, да повтаряме всеки день тѣй редовно обѣдитъ си, които състоятъ, почти отъ сѣщитъ ястия?

— То е съвсѣмъ друга работа; азъ съмъ принуденъ да ѣмъ за да хранѣ тѣлото си, което безъ това би отпаднало.

— Работата не различава толкозъ колкото ти мислишъ; защото каквото е храната за тѣлото, това сѣ и благочестивитъ упражнения за душата; духовнийтъ животъ не закъснява да отпадне, когато ний престанемъ да го поддържаме съ срѣдствата, които Богъ ни е далъ.

— Но тогазъ, попиталъ младежтъ, защо всеки нѣма сѣщия вкусъ за тѣзи упражнения, а за ѣденіе всеки има охота?

— Ти се пакъ лѣжешъ, посрѣщналъ приятельтъ му, защото челоуѣцитъ, наистина, ѣдѣтъ съ охота, когато сѣ здрави; но въ врѣме на болестъ, не е тѣй. Не само, че храната не имъ е тогазъ по вкуса, но имъ е даже и отвратителна. Сѣщото е и съ душата; тя е въ здраво състояние, когато е въ миръ съ Бога, чръзъ искупленнето, което е въ Христа Исуса; тогазъ тя желае религиознитъ упражнения, тя се наслаждава отъ тяхъ, не може безъ тяхъ. Напротивъ, тя е болна, когато тя остане ожесточена въ грѣхъ; тогазъ тя не гладува за духовната храна; тя избѣгва случаятъ за прииманнето ѣ. Освя-

цението на Св. Неделя ѝ е тежко, и разговоритъ на Християнитъ ѝ затрудняватъ. Приликата отива още по далечъ; защото сжщо както тълесната болестъ, ако лѣкарътъ не даде цѣрь, докарва смъртъ, тъй и растлѣнието на душата, тази болестъ, отъ която се хванати всички чловѣци, свършва, ако Богъ не ни пещъри, съ духовна и вѣчна смъртъ, то естъ съ исклучаване на душата отъ присѣтствието Божие.

Библията като Книжовно Мѣрило.

Карлъ А. Дена прѣди нѣколко врѣме държалъ сказка по „Журнализмътъ“ (Вѣстникъ-карството) въ една Американска коллегия, въ която той далъ прѣвѣсходни съвети на студенти, имѣющи прѣдъ видъ журнализмътъ. Като внушавалъ какви книги да се четжтъ за образуването добръ стилъ, той прѣпорѣчва Библията като най-добра за тази цѣль книга. По тази точка той казалъ:

„Има нѣкои книги, които сж абсолютно необходими за този видъ образование което имаме прѣдъ видъ и за професията която разгледваме; и отъ всичкитъ тѣзи книги най-необходимата, най-полезната, книгата чпето учение е най-ефективно (силно), е Библията. Нѣма книга, отъ която по-цѣнни уроци можжтъ да се учатъ. Азъ ѝ разгледвамъ сега, не като религиозна книга, но като полезно ръководство, като ръководство за приготвление за професия и за нарѣчно употребление за журналистѣ. Може би, че нѣма книга, чийто стилъ е по-внушителенъ и по-поучителенъ, отъ която вий се учите по-направо онова възвишено простосърдечие, което никога не прѣувеличава, което разказва най-великото събитие тържественно, разбира се, но безъ сентаменталностъ или притворство; нѣма книга, която вий отваряте съ такова повѣренне и слагате съ такова почитание; нѣма книга като Библията. Когато влѣзите въ прѣпирня, и поискате точно правия отговоръ; когато търсите изрѣчение, що има, което приключва единъ споръ като единъ стихъ отъ Библията? Кое ви прѣдставя правия принципъ, кое защищава едно дѣло, колкото приспособимитъ къмъ дѣлото стихове отъ Священното Писание?“.

Християнско Усърдие.

Въ гр. Маринъ въ областта Галиция (Испания) пошекали Евангелическитъ Християни да построятъ една черква; но паритъ не достигали и овѣзи Християни, състоящи повечето отъ рибари, селяне и жени, не можали да даджтъ повече. Наистина тѣ можали сами да помагатъ съ работа; но денемъ това не било възможно, защото всѣки трѣбвало да отива на работата си. Тогазъ тѣ рѣшили да работятъ ноця, особенно когато имало хубава мѣсечина. И дѣйствиелно почти всѣка ноця тѣзи Християни се събирали подъ водителството на пастиря си, и кой камъне принасялъ, кой дърводѣлка работа вършелъ, и черковата се свършила, довольно голѣма и хубава. Мѣстото било подарено отъ една жена, съ голѣмо пожертвование.

„Единъ Записъ“

Ето прѣданию Християнско семейство било дълбоко наскърбено. То изгубило имуществата си и останало почти безъ пари. Съпругата била много печална, и почти готова да се откае; но старецътъ (съпругътъ) ѝ билъ веселъ. Съпругата била почти готова да „прокълне Бога и да умрѣ“. Тя била много смаяна отъ хладнокръвието, съ което той посрѣщналъ участта си; и заради това тя го попитала единъ день:

„Мжжо, какъ търпинишъ това нещастие тъй добръ? Мене ме почти смазва до земята.“

„А, жено, нашето състояние не е толкозъ зло, колкото ти мислишь. Намъ остава още единъ записъ отъ който можемъ да се прѣхранваме“.

„Че за кой записъ искнишъ да кажешъ, мжжо? Азъ мислѣхъ че вѣчно е изгубено“.

„О, не! тукъ има единъ записъ, и азъ ще ти го прочетж. Той е старата семейна Библия, и гласи както слѣдва: „Нѣма да те оставя, нито да те забравя“!

Жена му попитала: „Това записъ ли го наричашъ ти?“

„Да“ отговорилъ той, „то е словото Божие и никога не отпада.“

Г-нъ Муди и Изгубеното Дъте.

Прѣзъ миналото лѣто Г-нъ Муди, добръ познатийтъ проповѣдникъ, по поводъ на Всемирното Изложение въ Шикаго, когато голъмийтъ циркъ въ този градъ билъ затворенъ въ единъ Недѣленъ день, се възползувалъ отъ случая да го наеме за държеніе религиозни служби. Присѣтствували почти десетъ хиляди души, зрѣлище, което чловѣкъ не вижда повече отъ веднѣжъ въ живота си. Г-да Макнилъ и Муди проповѣждали наредъ, и пѣнието на духовнитъ пѣсни било много живо. Вниманието на слушателитъ било съвършено; мнозина отъ тѣхъ никога не били присѣтствували на богослужение.

Избранныйтъ отъ Г-на Муди текстъ билъ този: „Понеже Синъ чловѣческій дойде да потърси и да спасе погиналото.“ Едва що свършилъ възванието си къмъ голъмото събрание, и единъ стражаръ сложилъ на платформата едно много хубаво момченце, намърено изгубено изъ множеството. Г-нъ Муди зель дѣтето на ръцѣтъ си, и като го представилъ на събранието, казалъ: „Това дѣте има несъмнѣнно баща, който го търси съ сърдце пълно съ тѣга. Сжщото е и съ васъ. Вашиятъ Небесенъ Отецъ ви търси днесъ, Той ви търси съ сърдце пълно съ нѣжностъ. Отъ много години Той те слѣдва, бѣдний грѣшнике; Той те вика днесъ.“

Въ сжщата минута, единъ чловѣкъ се стараялъ да си пробие пѣтъ до платформата. Дѣтето, като го видѣло, спуснало се да го посрѣщне и се хвърлило въ обятията му. Живи ржкоплѣскания избухнали отъ всички страни. Тогазъ се чулъ пакъ гласътъ на Г-на Муди: „Вашиятъ Небесенъ Отецъ ще ви приеме и васъ, любезни приятели, ако отговорите на Неговитъ възвания, понеже „Синъ чловѣческій дойде да потърси и да спасе погиналото.“

Впечатлението направено отъ тази случка имало благословени дѣйствия, и много сърдца били трогнати за спасение.

Рѣши сега!

Въ време на религиозно съживление въ Американската коллегия Иейлъ двама младежи сж сжщевременно събудили религиозно.

Тѣ и двамата сж съгласили една вечеръ да посѣтятъ одного отъ профессоритъ за да искатъ негова съвѣтъ. Като стигнали до портата на профессора, единий отъ тѣхъ, любезенъ мадежъ, се облягналъ на плета и казалъ, „Менъ ми се не иска да влѣзж“. Другарьтъ му, който билъ по-напрѣдъ по-развратенъ отъ него, отговорилъ, „Ти можешъ да сторишъ, както искашъ; нѣ колкото за мене, азъ усѣщамъ, че се нуждая отъ великия съвѣтъ, що може да ми даде единъ опитенъ чловѣкъ; азъ сжмъ рѣшенъ да влѣзж“. Тѣ се раздѣлили на портата; и тѣ се раздѣлили вѣчно! сжщото благоврѣмие се прѣдставило и на двамата; единийтъ го отхвърлилъ, а другийтъ го приелъ. Студентътъ, който влѣзълъ и отворилъ сърдцето си на благия си учителъ, рѣшилъ да стане Христовъ ученикъ, и ако и да билъ лекомисленъ младежъ, станалъ вѣренъ Християнинъ, и по-послѣ успѣшенъ проповѣдникъ на евангелието. Другийтъ младежъ угасилъ Святия Духъ, ожесточилъ се, непадналъ въ лоши пѣтища, отишелъ въ посетнешнитъ си години на Западнитъ Инди и умрѣлъ закоравѣлъ пияница. Чловѣческия животъ има часове, въ които се завъртява, когато рѣшенията достигатъ въ вѣчността. Онѣзи двама младежи направили рѣшението си оная вечеръ, и Исусъ Христосъ постѣпалъ съ тѣхъ споредъ рѣшеннето имъ. То било повторение на младия законникъ и слѣпния Вартимей. Сжднийтъ день ще открие милиони такива рѣшения като онова, което младежътъ направилъ, когато той се върналъ въ стаята си и заключилъ Христа вънъ отъ сърдцето си.

Читателю, сложи това списание и прѣдай си на частна молитва. Проси отъ Исуса Христа да те остави да Го слѣдвашъ, и да ти прости миналитъ ти грѣхове, и да ти даде прѣвъсходния и славенъ даръ на вѣченъ животъ. Недѣй отлага нито единъ часъ. Животъ и смъртъ, правдата и кривдата, небето и цѣкъльтъ се прѣдставятъ прѣдъ тебе. Рѣши за Христа! Това, което правишъ, прави го скоро. Ако затворишъ ушитъ си на гласа на призовающий те Спасителъ и на гласа на съвѣста си, ти може би че рѣшавашъ да бждешъ за всегда погубенъ!

Тогазъ ще чуешъ този гласъ:

„Ето вѣчъ миналъ е твойтъ Спасъ“.

НАУКА И МЕХАНИКА.

Развитие и Яребици.

Поразителен примър за дѣйствието на окръжението и измѣнени обстоятелства на живота върху формите животни се доставя отъ единъ видъ яребица живуща въ Канарскитѣ Острови. Около прѣди четиристотинъ години Испанцитѣ въвели червенокожната яребица изъ Европа въ тѣзи острови, и птицата е продължавала да се развива тамъ; но както доказватъ наскорошни изслѣдваня, тя е прѣтърпяла видоизмѣнения причинени отъ условията подъ които живѣе.

Гърбътъ ѝ се обърналъ отъ тъмночервенъ въ сивъ. Това изглежда като случай на защитително шарение, понеже птицата прѣкарва живота си посрѣдъ сиви вулканически скали.

Послѣ клонътъ ѝ станалъ съ една четвъртъ по-дълъгъ, и по-дебелъ отъ онзи на прѣдците ѝ и на Европейскитѣ ѝ сродници, и краката ѝ сжко сж станали по-дълги и по-дебели.

Тѣзи измѣненя сж тѣкмо такива, каквито сж били нуждни за да ѝ приспособиѣтъ на живота, що е сега принудена да води посрѣдъ скалитѣ и по планинскитѣ мѣста на острова, гдѣто по-силно физическо развитие се изисква отколкото се е изисквало по полѣнитѣ на Англия и Франция.

Но да ли е възможно стотини и хиляди години да измѣнятъ яребицата въ съвсѣмъ друга птица, като напримѣръ въ щъркъ, това още не се е доказало.

Голѣмитѣ мостове въ свѣтътъ.

Най-голѣмиѣтъ мостъ на свѣта е мостътъ надъ рѣката Тей при гр. Джидий, Шотландия. Той е около четири километра на дълъж и състои отъ осемдесетъ свода отъ 50 до 230 крака. Първиѣтъ Тейски мостъ се отворилъ въ 1878 год. и билъ съборенъ отъ буря на Дек. 28-й 1879 г., като падналъ при срутванието му и единъ влакъ, носящъ 90 души. Новиѣтъ мостъ се почналъ въ 1882 год. Най-голѣмиѣтъ мостъ на свѣта е мостътъ надъ Фортекия Заливъ, не далечъ отъ Един-

бургъ. Той състои отъ два рѣчни пристѣпни стълбове, вѣжкоѣ отъ които е 1687 крака. Двама крайбрѣжни стълба, анронитѣ и дължината на тритѣ му зида правятъ цѣлата дължина на моста 8,098 крака, или около 3 километра. Той коштувалъ около 80,000,000 лева. Най-голѣмиѣтъ провѣсенъ мостъ на свѣта е Бруклинскитѣ мостъ въ Америка. Той е коштувалъ около 75,000,000 лева.

Истласкване Бактерии изъ Пушка: —

Единъ отъ най-новитѣ и най-чудни опити съ бактерии е опитътъ на единъ Германски изслѣдователъ, Месснеръ, който е доказалъ, че тѣзи микроскопически врагове на човѣчески животъ и здравпе могатъ да се истласкатъ изъ пушка безъ да прѣтърпятъ никаква видима повреда.

Той заразилъ крушума съ бактерии и послѣ истласкалъ крушумътъ въ тенекинни кутни пѣлни съ джелатиненъ препаратъ, (химически приготвенъ) сгоденъ за хранение на микро-организми. Като разгледалъ дупкитѣ, направени отъ крушумитѣ въ препарата, той намѣрилъ, че тѣкмо сжщитѣ форми бактерии съ които крушумитѣ били напълнени, се развили, ако и да било извѣстно, че никакви организми не сжществували въ джелатината прѣди да се направи опитътъ.

Той е даже намѣрилъ, че единъ крушумъ събира бактерии отъ въздуха, като минува прѣзъ него, и отъ дрехи, прѣзъ които минува и ги депозира още дѣятелни и живи на джелатиненъ бѣлъгъ. Наистина науката открива повече чудеса отколкото човѣкъ може да измисли.

Други чувства: — Слухътъ може да откпе 40,000 трептения въ една секунда. Когато 400 милиони съ милиони трептения етиръ ударятъ на ретината на око̀то, тѣ произвеждатъ ощущението на червено, а споредъ както се увеличава числото, краската се измѣнява въ протокалена, послѣ жѣлта, зелена, синя и фиолетова. Но между 40,000 трептене въ секунда и 400 милиони съ милиони нѣмаме чувственъ органъ, който да може да приеме впечатлението, при все това меж-

ду тѣзи граници какво да е число ощущения може да съществува. Очевидно е, че ний не можемъ да мѣримъ безконечнаго прѣзъ собственихъ наши тѣсни ограничения. Сжръ Джонъ Лжббокъ показва, че грамадно число чувствени органи съществуватъ въ по-долните животни приспособени да схващатъ трептения, за дѣйствието на които ний не можемъ да си съставимъ понятие. „Може би, че има петдесетъ други чувства“, казва той, „които сж тѣй различни отъ нашитъ, както е звукътъ отъ зръннето“.

Изслѣдване въ Арабія: — Англичанинътъ Г-нъ Бентъ е направилъ наскоро твърдъ важно изслѣдване въ Хадрамотъ, Южна Арабія. Той е билъ придруженъ отъ жена си, отъ единъ землемѣрецъ, Индонецътъ Имамъ Шерифъ, и отъ по единъ ботанически и зоологически събирачъ. На Аденъ ненадѣйни мѣнотии се представили на похода въпрѣки полу-официалний характеръ на миссията; но тѣзи мѣнотии само забавили но не побъркали постиганията цѣльта на Г-на Бента. Слѣдъ много други мѣнотии рано въ Януарій тази година нѣхотъ стигналъ въ Шибамъ, главний градъ на Хадрамотъ, Султанътъ на това мѣсто издѣлзъ твърдъ простѣтенъ владѣтель, чѣсто дълго прѣбывание въ Индія съвършено го запознало съ Английското владѣчество, и го направилъ крайно добръ расположенъ къмъ Англичанинътъ. Съ неговата помощъ Г-нъ Бентъ не само можалъ да изслѣдва както трѣбва Хадрамотската долина, но и да направи бързо пѣтешествие къмъ сѣверъ, дѣто на границитъ на голѣмата централна пѣсачлива пустиня на Арабія, той намѣрилъ развалинитъ на единъ старъ градъ. Възвръщаніето къмъ морекійтъ брѣгъ се направило по другъ пѣтъ. Рано въ м. Мартъ Г-нъ Бентъ стигналъ на морекій брѣгъ при единъ градъ Шебръ, дѣто Султанътъ далъ на пѣтниците добръ приемъ и се распорѣдилъ за едно пѣтешествие къмъ истокъ, което обаче нѣмало важни архелогически резултати. Къмъ края на м. Мартъ пѣтниците стигнали въ Аденъ, отъ гдѣто Г-нъ и Г-жа Бентъ се върнали въ Англия. Землемѣрецътъ Имамъ Шерифъ можалъ да направи пѣлна карта за страната

прѣзъ която пѣтували, тѣй щото ний ще знаемъ много повече за топографіята на Южна Арабія, когато се обнародватъ неговитъ наблюдения, отколкото сме знаали до сега. Събирачитъ, които придружавали Г-на Бента, направили, колкото било възможно, пѣлни сборки; но страната не е богата нито въ ботанически, нито въ зоологически спесименти. При все това ботаническиятъ събирачъ е отнесалъ 200 спесименти, а зоологътъ е направилъ добра сборка отъ насѣкоми. По-голѣмитъ видове животни почти съвършено отсъствуватъ, поради сѣхнотата отъ вода и отсъствието на дървета. Едно врѣме Южна Арабія е била голѣмий центръ за доставката на ливанъ и сѣирна и други миризливи растения; но съвършенното отсъствие на промишленіе отъ страна на жителитъ е имало за резултатъ пѣлното сѣсипване на дърветата, които понапрѣдъ растѣли, а това отсъствие на дървета е пакъ имало забѣлжително дѣйствие на външния изглѣдъ на повѣрхността на страната. Долинитъ, които се простиратъ къмъ брѣгътъ сж запушени отъ пѣсѣкътъ, навѣванъ отъ голѣмата централна пустиня, и такива мѣста, които се още обработватъ, се поятъ съ вода, която се добива чрѣзъ ископаванне кладенци на дѣното на долината. Г-нъ Бентъ е склоненъ да върва, че едно врѣме морето е заливало дълбокитъ долини, които се простиратъ нагоръ отъ крайбрѣжнето къмъ централното планинско равнище, и че съ теченіето на врѣмето тѣзи долини сж се изпълнили съ пѣсѣкъ, който се навѣва отъ централната пустиня, и равнището на крайбрѣжнето по този начинъ значително се и издигнало. Колкото за жителитъ, тѣ сж крайно фанатици, и пѣтниците имали мѣнотии повечето съ селенитъ отколкото съ шейховетъ. Нѣкои отъ шейховетъ сж дѣйствително крайно интелигентни мже; мвозина отъ тѣхъ сж ходили въ Индія, други сж живѣли тамъ и се считатъ, като че сж подъ покровителството на Великобританія. Г-нъ Бентъ ще прѣстави скоро може би прѣзъ този мѣсець на Кралското Географическо Обществото въ Лондонъ, географическитъ резултати отъ своя походъ.

СЕЛСКО СТОПАНСТВО.

Овощарници. — Несполука въобще послѣдува съ нова овощарница, когато тя се насажда на мѣстността на стара. Това се дължи на факта, че дълговременното занимаване на земята отъ дървеса, които сж раждали плодъ нѣколко години, е лишило прѣстѣта отъ най-потрѣбната храна за млади дръвчета. Заради това при насажданieto нова овощарница да се избира мѣстность, която не се е ползвала употребявала за овощни дървета.

Какъ да се гаси огънь. — Земѣте около осемъ килограма проста солъ и около четири салъ амониякъ, който се намира на всѣка аптека и растопѣте ги въ 45 литри вода. Когато се растопи добръ може да се туря въ бутилки и да се държи въ всѣка стая въ къщата, за да се употребява въ време на нужда. Въ случай на огънь, една или двѣ бутилки трѣбва силно да се хвърлятъ въ горящото мѣсто, тъй щото да се счупятъ; огънятъ безъ друго ще се загаси. Това е твърдъ простъ опитъ, и навѣрно заслужава да се направи.

Кога да се продаватъ кокошки. — Единъ опитенъ земледѣлецъ пише слѣдующето: „Азъ гледамъ да расправѣмъ половината отъ кокошкитъ си всѣка година и да ги замѣстѣмъ съ пилета за да мож да имамъ добра доставка яйца за мющериятъ си прѣзъ къснитъ есенни и раннитъ зимни мѣсеци, когато кокошкитъ си хвърлятъ перата. Кокошкитъ не се продаватъ, додѣто тѣ не престанатъ да носятъ яйца и не захванѣтъ да си хвърлятъ перата; и понеже тѣ сж тогазъ около двѣ години и половина азъ твърдъ лесно намирамъ купувачи, които сж готови да платѣтъ два цѣти повече за тѣхъ отколкото щѣхъ да платѣтъ, ако да ги искахъ само да имъ носятъ яйца. Когато пиленцата се излюпѣтъ прѣзъ Априлъ, Май или Юний, петленцата се продаватъ, когато станатъ на три, четири седмици, повечето на лица, които ги хранятъ за въ дома си или за пазаря. Азъ бихъ съвѣтвалъ селянитъ да расправятъ излишната си стока отъ домашни птици, рано прѣзъ годината — петленцата щомъ можѣтъ да се хранятъ и да за-

тлѣстятъ за пазаря, и старитъ кокошки щомъ прѣстанатъ да спасятъ яйца. Тогазъ ако се обърне надлежно внимание да се хранятъ добръ за да затлѣстѣтъ за пазаря, повечето ще можѣтъ да се продадѣтъ съ добра цѣна, понеже твърдъ малцина сега иматъ добръ запасъ отъ кокошки прѣзъ лѣтнитъ мѣсеци. Много селяне мислятъ, че излишнитъ имъ кокошки можѣтъ да се продаватъ само прѣзъ есенята, когато купувачи ги събиратъ за Коледа, и когато всѣки е готовъ да продава и цѣнитъ обикновено биватъ долни.

Сѣйте овесъ рано. — За овеса, други нѣща като сж равни, ранно сѣяние дава добра жътва. Овесътъ се нуждае отъ бавно растенне и хладнина, която нашия лѣтенъ климатъ не дава. Но това може до нейдъ да се оздрави чрѣзъ ранното сѣяние, чрѣзъ което ранно прозябаванне се произвежда и коренно нарастванне се насърчава. Добръ се е казало, че ний може да не видимъ нищо надъ земята, но подъ повърхността коренитъ се простиратъ и обхващатъ прѣстѣта по такъвъ начинъ, щото слѣдъ малко растението ще расте набързо чрѣзъ изобилно по този начинъ събраната храна. Тази работа не се нуждае отъ рало, което е съвсѣмъ бавно орѣдие за да се възползува човекъ отъ благоврѣмieto, което може да бѣде за единъ или два дена. Тогава ще трѣбва орѣдие, което да покрие нѣколко дюлюма на день. Една хубава влачилка е най-сгодна за тази работа. Посѣяното на повърхността съме набързо се покрива и до напълно достаточна дълбочина, и топлото слънце като бие прѣзъ повърхностната прѣстѣ, помага на прозябаванieto, и най-благоприятнитъ условия за растението на овеса се оздравяватъ, при все, че подъ почвата може още да е замръзнало.

Въ Италия сега правятъ хубаво масло за горѣние отъ гроздено сѣме, отъ което тѣ изваждатъ продуктъ отъ 10 до 15 на сто. Маслото е бистро, безцвѣтно и безъ миризма и гори безъ димъ.

Въ Съединенитъ Държави на Америка сж направили опитъ, който показва, че причуванieto рогата на крави не спирало произвежданieto на мляко.

ДОМАКИНССТВО И КНИЖНИНА.

Едно авторитетно лице казва следующе-то за яйцата:

Голъма разлика има въ резултатитъ отъ това да ли яйцата сж раздълени или не; за примъръ, ако раздълите едно яйце и убнете бялтъка добръ, вий сте размъсили съ този бялтъкъ значително количество въздухъ, който се държи въ малки клътчици; като разбъркате още повече тази смъсъ, тѣзи клътчици се нареждатъ отъ топлината и вий имате шуплива и лека масса. За пити по нѣкогашъ се отдѣлятъ яйцата и по нѣкогашъ не; но азъ съмъ убѣденъ, че е по-добръ всекога да се отдѣлятъ.

Една госпожа Американка казва, че нѣма причина защо ржцѣтъ на една готвачка да не бждѣтъ тѣй чисти и мекки, както и на тѣзи жени, които не се занимаватъ съ готвиние. Нейнитъ прѣстие и ржцѣ сж всекога бѣли и мекки. Въ една сказка, която тя държала по готварството въ единъ градъ, тя приготвила обѣдъ въ стаята, дѣто държала сказката си съ тантелени маншети на ржцѣтъ си. Тя мѣсила хлѣбъ, очистила и наръзала стара кокошка, намазала филе съ масло и приготвила зеленчуци и салца за него безъ да уцапа роклята си или да си развали ни най-малко ржцѣтъ.

Тя съвѣтва да се употребяватъ ветхи кърпи (сервиеци) за пзбърсване на зеленчуци, дивечъ и мѣсо, и държи запасъ отъ малки гжби (сюнгери) и четки за да мпе други нѣща. Четкитъ можѣтъ да се купѣтъ за 25 стотинки (не знаемъ да ли ги има на всѣкъ-дѣ изъ България. Въ голѣмитъ градове се по-намиратъ. Б. Р.), но за по-голѣма редовность тя съвѣтва ученичкитъ си да забѣлжѣтъ съ мастило тѣй: „Рѣба“, „Мѣсо“, „Кокошки“, „Дивечъ“, „Целина“, „Картофи“ и пр. Да се прокарва малко парче канапъ прѣзъ сюнгертъ за да се закачва, и да се запазва единъ за чистение бардокви, мпродия, спанакъ, и другъ за плодове за трапеза.

Тошки отъ жамбонъ (свински бутъ). Насѣчете истиналъ сваренъ жамбонъ: притурѣте толкозъ яйца колкото хора ще има на тре-

пезата, и малко хлѣбни трохи; увалѣйте въ топки и ги упражѣте въ масло, додѣ се зачервятъ. По този способъ най-последнитъ трохи и късчета жамбонъ можѣтъ много вкусно да се сготвятъ.

КНИЖНИНА.

Получихъ се въ редакцията следующитъ перподписни списание и вѣстници:

„Изворъ“, Илюстрирано спис. за ученици и ученички за м. Априлъ. Год. III. Редактори: И. Д. Ивановъ и Т. Ц. Трифоновъ. Издава П. И. Алкалай, Руссе.

Пловдивъ. Година IX. Директоръ-притежателъ: А. П. Семерджиевъ — Пловдивъ.

Правда. Политико-Общественно-Литературенъ Вѣстникъ. Год. I. Варна.

България, Политически и Общест. Вѣстникъ. Година I, брой I. София.

Българско Въздржательно Знаме, Органъ на Българскитъ Въздржатели Сюзъ. Год. I. брой 8. София.

Домакина, Притур. на „Женския Свѣтъ“. Год. II, брой 4 Варна.

Селеникъ, Църковно-Общественъ Вѣстникъ. Год. IX, брой 279—80. София.

ИЗВѢСТІЕ.

ХРИСТИАНСКИЙ СВѢТЪ. Мѣсечно списание. Издава Миссията на Методитската Епископална Църква въ България.

Цѣна:

Въ Княжество България . . л. 3.

Вънъ отъ Княжеството . . л. 3.60

Пари и поржчѣп за списанието да се пращатъ до Методитската Книжарница въ Руссе.

ХРИСТИАНСКИЙ СВѢТЪ

ИЗДАВА МЕТОДИТСКАТА ЕПИСКОПАЛНА МИССИЯ, РУССЕ.

Отговорникъ: СПАСЪ ДИМИТРОВЪ.

Руссе, скоро-печатница на СТ. ИВ. РОГЛЕВЪ.